

השימוש בשטרי הון למימון חברות לאור ביטול חוק התיאומים

משרדנו מלווה חברות רבות באופן שוטף בתחום החברות והמיסוי. קיימות דרכים רבות למימון חברות על ידי בעלי המניות, אולם הדרך שהייתה מועדפת עד לאחרונה הייתה שטרי הון וזאת על מנת לחסוך מתשלום מס בגין ריבית רעיונית. תיקון מס' 20 לחוק מס הכנסה (תיאומים) בשל אינפלציה), התשס"ח-2008 ("התיקון לחוק"), הנו תיקון דרמטי במיוחד. סעיף 1 לתיקון קובע כי חוק מס הכנסה (תיאומים) בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 ("חוק התיאומים") יחול מעתה רק על שנות המס 1985-2007. המשמעות האפקטיבית של התיקון היא כי החל משנת המס 2008, לא יחולו עוד הוראות חוק התיאומים (למעט תחולת הוראות מעבר מסוימות). מלוא ההשלכות של התיקון לחוק הן רחבות ומצויות מעבר ליריעה זו, אולם במסגרת מצומצמת זו בחרתי להתעכב מעט על השלכות התיקון לחוק ביחס לאפשרויות השונות הפתוחות בפני בעלי המניות למימון החברות בבעלותם.

הלואה אישית לחברה על ידי בעל מניות בה כנגד שטרי הון, נמצאה מועדפת על משקיעים רבים בשל הטבת המס אשר היתה מגולמת במכשיר. פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 ("הפקודה") מחייבת נותן הלואה ללא ריבית או בריבית נמוכה מסף מסוים אשר נקבע בתקנות, במס על ההפרש בין הריבית בפועל לריבית הסף. נותן ההלוואה מחויב על ההפרש האמור כהכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה (הכנסה מריבית) ובמקרה של הלואה אשר ניתנה מאת בעל מניות לחברה, יחויב בעל המניות במס בשיעור 20% (או בשיעור 15% במקרה של הלואה ללא הצמדה למדד המחירים) או במידה ובעל המניות הנו בעל מניות מהותי בחברה, היינו מחזיק ב-10% או יותר מאמצעי השליטה (מניות, זכות מינוי מנהלים, זכות לרווחים, זכות הצבעה וכדו') בחברה, יחויב בעל המניות במס בגין ההפרש כאמור לפי שיעור המס השולי שלו.

חוק התיאומים יצר הטבת מס הואיל וראה את שטר ההון ככנס קבוע אצל החברה וככזה הוצא מחוץ לתחולתו של סעיף 3(י) לפקודה, אשר מכוחו מחויבים נותני ההלוואות כאמור. ומכאן, כי בעלי מניות אשר העניקו לחברה שבבעלותם ההלוואות אישיות כנגד הנפקת שטרי הון, יכלו ליתן ההלוואות ללא ריבית או בריבית נמוכה, מבלי לחשוף עצמם לחיובי מס מיותרים. דא עקא, כי לאחר התיקון יחויבו ההלוואות כאמור אשר ניתנו כנגד הנפקת שטרי הון במס בגין הפרש הריביות, אלא אם שטר ההון הונפק לתקופה שאינה פוחתת מחמש שנים וההלוואה אינה ניתנת לפירעון קודם לתקופה זו ואף במידה וההלוואה קודמת רק לחלוקת עודפים בפירוק. תנאים חדשים אלו עשויים שלא להיות נוחים לרוב בעלי המניות.

לפיכך, בעל מניות העומד כיום בפני השקעה בחברה ומתלבט כיצד לממנה, צריך לשקול הפעלת דרכים יצירתיות יותר למימון החברה במקרים המתאימים לכך, תוך הקפדה על התאמת המבנה המיסוי הנכון אשר ימנע תאונות מס בלתי צפויות.

סוגיה מעניינת היא האם לתיקון תחולה רטרואקטיבית על מי שכבר השקיע בחברה כנגד הנפקת שטרי הון. סקירה מעניינת לעניין תחולה רטרואקטיבית בדיני המס ניתן למצוא למשל בפסק דינה של השופטת וסרקרוג אשר ניתן לאחרונה במסגרת עמ"ה 804/06 ריכנבך אליעזר נ' פקיד שומה חיפה. נושא זה הנו סבוך ועשוי להביא לתאונות מס קשות בהיעדר ייצוג נאות. רשות המיסים טרם הביעה עמדתה באשר לסוגיות אלו ובאופן עקרוני הצהירה כי תעשה זאת במהלך השנה הקרובה.

יודגש, כי כל סוגיות אדריכלות המס הינן סוגיות סבוכות ביותר וכי מומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בדיני המיסים באופן שוטף.

מאת: עו"ד אייל רעני

* הכותב הינו עורך דין במשרד אפיק תורג'מן ומתמחה במיסוי, לרבות מיסוי מקרקעין ומיסוי בינלאומי, ובלטיג'ציה.

* אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

* ייתו להפנות ושאלות רחוחות ראמיטוט פיה לחול' 03-5635061 השורות ויתו ללא תשלוח

מה בגליון?

בלעדי 9

כללית 12

תוצאות מכרזים 40

עורכת: אילת אלונני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075